

АДМИНИСТРАТИВНО СПОРАЗУМЕНИЕ
ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ДОГОВОРА
МЕЖДУ
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
И
РЕПУБЛИКА МОЛДОВА
ЗА СОЦИАЛНО ОСИГУРЯВАНЕ

На основание член 27, алинея 1 от Договора между Република България и Република Молдова за социално осигуряване от 5 декември 2008 г., наричан по долу “Договора”, компетентните органи на Договарящите страни се споразумяха за следното:

ЧАСТ I ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 1 Използване на понятията

Понятията, които се използват в това Административно споразумение, наричано по долу “Административното споразумение”, имат същото значение, както в член 1 от Договора.

Член 2 Компетентни институции

Компетентни институции съгласно член 1, алинея 1, точка 5 от Договора са:

за България:

- Националният осигурителен институт:

за обезщетенията за временна неработоспособност и майчинство, пенсиите за осигурителен стаж и възраст, пенсиите за инвалидност поради общо заболяване, пенсиите за инвалидност поради трудова злополука или професионална болест, наследствените пенсии от горните видове пенсии, паричните обезщетения за безработица и помощта при смърт;

- Националната агенция за приходите:

за прилагане на разпоредбите на Част II от Договора;

за Молдова:

- Националната каса за социално осигуряване:

за обезщетенията за временна неработоспособност и за майчинство, пенсиите за възраст и пенсиите за прослужени години, пенсиите за инвалидност поради общо заболяване, пенсиите и обезщетенията за инвалидност поради трудова злополука или професионална болест, наследствените пенсии, помощите за погребение и за прилагане на разпоредбите на Част II от Договора;

- Националната агенция за заетост на населението:

за обезщетенията за безработица.

Член 3

Органи за връзка

(1) На основание член 26 от Договора органите за връзка са:

за България:

- Националният осигурителен институт:

за обезщетенията за временна неработоспособност и майчинство, пенсиите за осигурителен стаж и възраст, пенсиите за инвалидност поради общо заболяване, пенсиите за инвалидност поради трудова злополука или професионална болест, наследствените пенсии от горните видове пенсии, паричните обезщетения за безработица и помощта при смърт;

- Националната агенция за приходите:

за прилагане на разпоредбите на Част II от Договора;

за Молдова:

- Националната каса за социално осигуряване:

за обезщетенията за временна неработоспособност и за майчинство, пенсиите за възраст и пенсиите за прослужени години, пенсиите за инвалидност поради общо заболяване, пенсиите и обезщетенията за инвалидност поради трудова злополука или професионална болест, наследствените пенсии, помощите за погребение и за прилагане на разпоредбите на Част II от Договора;

- Националната агенция за заетост на населението:

за обезщетенията за безработица.

(2) Органите за връзка взаимно се договарят за общите процедури и необходимите формуляри за прилагане на Договора и Административното споразумение.

ЧАСТ II

ПРИЛОЖИМО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО

Член 4

Формалности в случаи на командироване на наето или самостоятелно заето лице съгласно член 8 от Договора

(1) В случаите, посочени в член 8, алинеи 1 и 2 от Договора, компетентната институция на Договарящата страна, чието законодателство се прилага, издава по заявление от работодателя и/или наетото лице, или по заявление от самостоятелно заетото лице Удостоверение за приложимо законодателство, в което се посочва периода на командироване на територията на другата Договаряща страна, през който наетото или самостоятелно заетото лице остава подчинено на законодателството на първата Договаряща страна.

(2) В случаите, посочени в член 8, алинея 3 от Договора, работодателят и наетото лице или самостоятелно заетото лице отправят заявление до компетентната институция

на Договарящата страна, чието законодателство следва да остане приложимо. Тази институция издава Удостоверение за приложимо законодателство след получено разрешение от компетентната институция на другата Договаряща страна. Заявлението се подава преди изтичане на срока за командироване, определен по член 8, алинеи 1 и 2 от Договора.

Член 5

Приложими правила за лицата, посочени в член 9 от Договора

Институцията, която прилага законодателството, определено като приложимо за съответното лице, издава на лицето, по заявление на предприятието, от което е наето това лице, удостоверение, в което се посочва, че това лице е подчинено на това законодателство.

Член 6

Формалности в случаи на сключени споразумения съгласно член 12 от Договора

В случаите, посочени в член 12 от Договора компетентната институция на едната Договаряща страна издава Удостоверение за приложимо законодателство, по заявление на работодателя и/или наетото лице или по заявление на самостоятелно заетото лице, след получено писмено съгласие от компетентната институция на другата Договаряща страна.

Член 7

Издаване на удостоверения

(1) Удостоверението, посочено в членове 4-6 от Административното споразумение се издава:

в България:

- от Националната агенция за приходите;

в Молдова:

- от Националната каса за социално осигуряване.

(2) Институциите, посочени в алинея 1 на този член си предоставят взаимно копие от удостоверението.

ЧАСТ III
СПЕЦИАЛНИ РАЗПОРЕДБИ

ГЛАВА I
ОБЕЗЩЕТЕНИЯ ПРИ ВРЕМЕННА НЕРАБОТОСПОСОБНОСТ
И МАЙЧИНСТВО

Член 8
Сумиране на осигурителен стаж

(1) За прилагане на член 13 от Договора осигуреното лице представя на компетентната институция на едната Договаряща страна Удостоверение за осигурителен стаж, придобит съгласно законодателството на другата Договаряща страна. Удостоверението се издава:

в България:

- от Националния осигурителен институт;

в Молдова:

- от Националната каса за социално осигуряване.

(2) Ако осигуреното лице не представи удостоверението по алинея 1, компетентната институция може да поиска от компетентната институция на другата Договаряща страна да издаде това удостоверение.

Член 9
Потвърждаване на временна неработоспособност и майчинство

При настъпване на временна неработоспособност или майчинство на територията на една от Договарящите страни, компетентната институция на тази Договаряща страна потвърждава временната неработоспособност или майчинството на основание на медицинска документация, представена от лицето и издава Удостоверение за временна неработоспособност или майчинство, което незабавно се изпраща на компетентната институция на другата Договаряща страна за използване в съответствие със законодателството, прилагано от нея.

ГЛАВА 2
ПЕНСИИ ЗА ИНВАЛИДНОСТ, ПЕНСИИ ЗА ОСИГУРИТЕЛЕН СТАЖ И
ВЪЗРАСТ И НАСЛЕДСТВЕНИ ПЕНСИИ

Член 10
Сумиране на осигурителен стаж

За прилагане на член 15 от Договора компетентните институции си предоставят взаимно Удостоверение за осигурителен стаж, придобит съгласно прилаганото от тях законодателство. Удостоверението се издава:

в България:

- от Националния осигурителен институт;

в Молдова:

- от Националната каса за социално осигуряване.

Член 11
Обработка на заявленията за отпускане на пенсии

(1) Заявление, подадено до компетентната институция на едната Договаряща страна за отпускане на пенсия съгласно законодателството на другата Договаряща страна, се изпраща незабавно на компетентната институция на другата Договаряща страна, като се посочва датата на подаването му. Датата на подаване на заявлението пред компетентната институция на едната Договаряща страна се счита за дата на подаване на заявление и пред компетентна институция на другата Договаряща страна

(2) Личните данни на заявителя, посочени в Заявлението за отпускане на пенсия, се сверяват и потвърждават от компетентната институция, въз основа на представените от заявителя оригинални документи. В този случай изпращането на тези документи не е необходимо.

(3) Заедно със заявлението, компетентната институция изпраща Удостоверение за осигурителен стаж, както и всички налични в тази институция представени от заявителя оригинални документи, за осигурителен стаж и осигурителен доход, необходими за определяне на правото на пенсия.

(4) При подадено Заявление за отпускане на пенсия за инвалидност към посочените в алинея 3 документи, се прилага и Удостоверение за медицинско освидетелстване, издадено от органа на Договарящата страна, на който е възложена оценката на неработоспособността.

(5) Всяка компетентна институция определя правото на заявителя на пенсия и го уведомява за своето решение, като посочва ред и срокове за обжалване, и едновременно с това изпраща копие от решението си на компетентната институция на другата Договаряща страна.

Член 12

Изплащане на пенсии

(1) Компетентната институция на едната Договаряща страна изплаща пенсиите на правоимащите лица, които пребивават на територията на другата Договаряща страна, чрез компетентната институция на тази Договаряща страна на тримесечие.

(2) Компетентната институция на Договарящата страна, която извършва изплащането, съставя за всяко тримесечие Списък на изплащаните пенсии за компетентната институция на другата Договаряща страна по договорен образец, който се подписва от длъжностни лица на компетентната институция и се подпечатва.

(3) В списъка по алинея 2 на този член компетентната институция посочва дължимите суми за пенсии в национална валута и в евро.

(4) Списък на изплащаните пенсии за съответното тримесечие се изпраща на хартиен носител в два оригинални екземпляра и по електронен път на компетентната институция на другата Договаряща страна до 20-то число на последния месец на тримесечието, за което се отнася. Компетентните институции превеждат средствата за пенсии по банковите сметки не по-късно от 23-то число на последния месец на тримесечието. В случай, че 20-то или 23-то число е съботен, неделен или официален празничен ден, списъкът на изплащаните пенсии се изпраща, съответно средствата се превеждат, до края на последния работен ден, предхождащ 20-то или 23-то число.

(5) След получаване на Списъка на изплащаните пенсии и постъпването на средствата за изплащане съответната компетентна институция изплаща незабавно определените суми на лицата, посочени в списъка, в съответствие с разпоредбите на прилаганото от тази компетентна институция законодателство. Компетентните институции на двете Договарящи страни взаимно гарантират редовното извършване на плащанията.

(6) Компетентните институции на Договарящите страни си връщат вторите екземпляри на Списъка на изплащаните пенсии с потвърждение за изплатените/неизплатените суми до края на месеца, следващ тримесечието, за което е извършено изплащането.

Член 13

Декларация за живот

(1) За изплащане на пенсии на територията на другата Договаряща страна, един път в годината - през месец ноември, лицата представят Декларация за живот по договорен образец, надлежно заверена от компетентната институция на Договарящата страна по пребиваването на лицето или от друг официален орган. Заверената декларация се изпраща непосредствено от лицето на компетентната институция, която е отпуснала пенсията.

(2) При непредставяне на декларацията в срока, посочен в алинея 1 на този член, изплащането на пенсията се спира до получаването ѝ.

Член 14

Преводи на пенсии

Преводът на средствата за пенсии се извършва от компетентната институция на едната Договаряща страна по сметката на обслужващата банка на компетентната институция на другата Договаряща страна в евро. Компетентните институции се уведомяват взаимно за номерата на техните сметки и реквизитите на обслужващите банки.

Член 15

Валута на изплащане

Компетентната институция на Договарящата страна по пребиваването на пенсионера осъществява изплащането на пенсията в националната валута на тази Договаряща страна.

Член 16

Възстановяване на неизплатени суми

(1) Суми, неизплатени на правоимащите лица на територията на другата Договаряща страна, се възстановяват на компетентната институция, отпуснала пенсията.

(2) Възстановяването на сумите по алинея 1 на този член се извършва веднъж на всяко тримесечие, по банковата сметка на компетентната институция, наредила превода им.

(3) При възстановяването на сумите по алинея 1 на този член, компетентните институции се уведомяват писмено за лицата, за които се отнасят тези суми.

Член 17

Изплатени в повече суми за пенсия

Ако компетентната институция на едната Договаряща страна констатира изплатени в повече суми за пенсия на дадено лице, при съставянето на списъка на изплатените пенсии тази институция приспада изплатената в повече сума от сумите, които продължава да изплаща на получателя.

Член 18

Възстановяване на изплатени в повече суми за пенсия съгласно член 31 от Договора

Възстановяването на изплатените в повече суми за пенсия, събрани на основание чл. 31 от договора, се извършва веднъж на всяко тримесечие.

Член 19

Разходи за преводите

Разходите, свързани с преводите на пенсии и с възстановяването на суми в другата Договаряща страна, се поемат от компетентната институция, извършваща превода.

Член 20
Промяна на реда за изплащане на пенсиите

Компетентните институции на Договарящите страни могат по взаимно съгласие да променят реда на изплащане на пенсиите.

Член 21
Изплащане на неполучени суми

(1) Изплащането на суми, неполучени поради смърт на правоимащото лице, се извършва в съответствие със законодателството на Договарящата страна, чиято компетентна институция е отпуснала пенсията.

(2) Изплащането се извършва на правоимащото лице по реда на член 25, ал.2 от Административното споразумение.

ГЛАВА 3
ТРУДОВА ЗЛОПОЛУКА И ПРОФЕСИОНАЛНА БОЛЕСТ

Член 22
Уведомяване

(1) В случаите, в които трудовата злополука е настъпила или професионалната болест е диагностицирана за първи път на територията на Договаряща страна, различна от тази, в която се намира компетентната институция, компетентната институция на тази Договаряща страна е длъжна, съобразно прилаганото от нея законодателство, да информира за това компетентната институция на другата Договаряща страна.

(2) На компетентната институция се изпращат всякакви медицински и други документи от значение за определяне на правото на заинтересованото лице на обезщетение.

(3) В случаите, в които институцията на една от Договарящите страни, която е уведомена за професионална болест, потвърди, че лицето, страдащо от тази болест, последно е упражнявало дейност, която може да предизвика това заболяване, на територията на другата Договаряща страна, институцията препраща уведомлението и всякакви съпътстващи документи, определящи нейното решение, на другата Договаряща страна.

Член 23
Влошаване на здравословното състояние вследствие на професионална болест

(1) В случаите, в които настъпи влошаване на здравословното състояние вследствие на професионална болест на територията на Договарящата страна, различна от тази, в която се намира компетентната институция, влошаването се съобщава на другата Договаряща страна в съответствие с процедурата, предвидена от законодателството, прилагано от тази институция.

(2) Институцията, от която лицето, страдащо от професионална болест, е получавало или получава обезщетения, има право да получи от органите и институциите

на другата Договаряща страна цялата налична информация за всяка дейност, извършвана от лицето, страдащо от заболяването, на територията на другата Договаряща страна, която е възможно да причини или влоши въпросната професионална болест.

(3) Когато за целите на прилагането на член 20, точка 2 от Договора институцията, от която заинтересованото лице е получавало или получава обезщетения във връзка с професионална болест, потвърди, че тя не е длъжна да поема разходите, дължими в резултат на влошаване на здравословното състояние вследствие на професионална болест, институцията предоставя на компетентната институция на другата Договаряща страна детайлите на това решение и всички медицински и документални доказателства за установената по-рано професионална болест.

ГЛАВА 4 ОБЕЗЩЕТЕНИЯ ПРИ БЕЗРАБОТИЦА

Член 24 Сумиране на осигурителен стаж

(1) За прилагане на член 22 от Договора осигуреното лице представя на компетентната институция на едната Договаряща страна Удостоверение за осигурителен стаж, придобит съгласно законодателството на другата Договаряща страна. Удостоверението се издава:

в България:

- от Националния осигурителен институт;

в Молдова:

- от Националната каса за социално осигуряване.

(2) Ако осигуреното лице не представи удостоверението по алинея 1 на този член, компетентната институция може да поиска от компетентната институция на другата Договаряща страна да издаде това удостоверение.

ГЛАВА 5 ПОМОЩИ ПРИ СМЪРТ

Член 25 Предоставяне на помощи при смърт

(1) За прилагането на член 25 от Договора правоимащото лице, което пребивава на територията на Договаряща страна, различна от тази, по чието законодателство се отпуска помощта, представя всички документи, изисквани от това законодателство, в институцията на Договарящата страна по пребиваването му. Тази институция незабавно изпраща документите на компетентната институция.

(2) Изплащането се извършва директно на правоимащото лице по негова банкова сметка.

**ЧАСТ IV
РАЗНИ РАЗПОРЕДБИ**

**Член 26
Административно сътрудничество**

(1) Необходимите сведения се обменят между компетентните институции по кореспондентски или електронен път.

(2) Компетентните институции, при необходимост, си сътрудничат при превода на заявления и други документи, написани на съответните им официални езици.

**ЧАСТ V
ЗАКЛЮЧИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА**

**Член 27
Влизане в сила и срок на действие**

Това Административно споразумение влиза в сила от датата на неговото подписване и има същия срок на действие както и Договорът.

Сключено в на в два оригинални екземпляра, всеки от които на български, молдавски и руски език, като всички текстове имат еднаква сила.

В случай на разногласия при тълкуването на разпоредбите на Административното споразумение, текстът на руски език ще се смята за меродавен.

За Република България

За Република Молдова

**Министър на труда и социалната
политика**

**Министър на труда, социалната защита и
семейството**

Тотю Младенов

Валентина Булига